EFICACITATEA PRONUNȚIEI ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂȚARE – EVALUARE A LIMBII ROMÂNE LA STUDENȚII CHINEZI

Lidia STRAH
CZU: 811.135.1`243:37.04-057.875(=581) strah.lidia@gmail.com

În ultimii ani, odată cu trecerea la metodologia comunicativă de predare a limbilor străine, s-au produs mari schimbări în abordarea procesului didactic de formare a competenței comunicative. În special, a fost introdus conceptul de „transfer lingvistic al caracteristicilor limbii materne (în cazul nostru al limbii chineze) în limba română”, ținând cont de revizuirea metodologică de predare a limbii române din perspectiva învățării axată pe capacitățile studentului străin.

Comunicarea în limba română ca limbă străină se bazează pe capacitatea de a înțelege, exprima și interpreta concepte, gânduri, sentimente, fapte și opinii oral sau în scris (ascultare, vorbire, citire și scriere), într-un număr corespunzător de contexte sociale și culturale, în acord cu dorința studentului străin de a comunica.

În procesul de predare – învățare – evaluare a limbii române ca limbă nematernă, în didactica învățării limbilor străine s-a încetățenit abordarea curriculară privind educația lingvistică în limba română a studentului străin și cercetarea **competenței de comunicare**. Competența comunicativă aparține categoriilor principale ale teoriei moderne în învățarea limbilor străine, fiind tratată în literatura științifică și metodică diferit. În baza analizei literaturii de specialitate, putem defini competența de comunicare ca ansamblul cunoștințelor și **capacităților** de a folosi cunoștințele acumulate în diferite situații de comunicare, în funcție de **necesitățile** studentului străin (Figura 1).

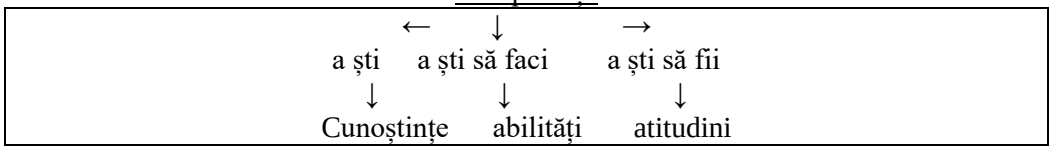

Fig. 1. Structura competenței de comunicare

Conceptul pedagogic operațional de **competență de comunicare în limbi străine** este definit la nivel de politică europeană a educației. Acest concept este fixat în cadrul celor opt competențe-cheie lansate de Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene ca obiective strategice necesare pentru „învățarea de-a lungul vieții întregi”, exprimate prin capacități care integrează funcțional un set important de cunoștințe, abilități, deprinderi și atitudini [1].

În corespundere cu Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, competența de comunicare lingvistică în limbile străine reprezintă ansamblul de cunoștințe și capacități dobândite prin învățare și utilizare în diverse situații de comunicare, în funcție de necesitățile de comunicare ale studentului străin.

Tradițional în cadrul competenței de comunicare lingvistică identificăm patru activități verbale: **audierea, vorbirea, lectura** și **scrierea**. Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, ediția 2018, înlocuiește modelul tradițional, care, în viziunea autorilor, s-a dovedit a fi inadecvat pentru a cuprinde realitatea complexă a comunicării. Mai mult decât atât, organizarea procesului de predare – învățare – evaluare după cele patru abilități verbale nu vizează funcția limbajului asimilat. Noua formulă structurată a activităților verbale, propusă de CECRL, este cu mult mai aproape de asimilarea limbajului în viața reală, care se bazează pe interacțiunea în care este construit sensul. Și atunci activitățile sunt prezentate cu ajutorul a patru moduri de comunicare: **receptarea, producerea, interacțiunea** și **medierea** [1, p. 29].

Receptarea →
↓Interacțiunea ↓Medierea ↓Producerea →

Fig. 2. Relația dintre receptare, producere, interacțiune și mediere [CECRL, p. 30]

Receptarea și **producerea** sunt împărțite în receptarea orală și receptarea scrisă și reprezintă, de fapt, cele patru activități tradiționale, respectiv, receptarea orală – **audierea**, receptarea scrisă – **lectura,** producerea orală – **vorbirea**, producerea scrisă – **scrierea**. **Interacțiunea** implică atât recepția, cât și producerea, dar este mai mult decât a învăța să asimilezi sau să produci enunțuri. Interacțiunea ocupă locul cel mai important în procesul de comunicare al studentului străin. **Medierea** implică atât recepția, cât și producerea, plus interacțiunea frecvență.

Mediera face posibilă comunicarea nu doar între persoane care comunică direct, dar și acele persoane care comunică indirect. **Medierea** ocupă un loc important în funcționarea stabilă a limbii în societate.

Competența de comunicare în limbi străine, în opinia lui Canale, include: **competența lingvistică** sau stăpânirea **codului lingvistic**, cunoașterea elementelor constitutive ale sistemului lingvistic (lexic, fonologie, ortografie, morfosintaxă, semantică); **competența sociolingvistică** sau asimilarea adecvată și înțelegerea limbii studiate în diverse contexte socioculturale; **competența discursivă** sau capacitatea de îmbinare și interpretare a sensurilor și a structurilor asimilate pentru realizarea unui text coerent; **competența strategică** sau stăpânirea strategiilor verbale și nonverbale pentru a completa unele lipsuri sau a identifica greșeli în procesul de comunicare al studentului străin [2].

Finalitatea procesului de comunicare a studentului străin este **competența de comunicare interculturală**. Aceasta se prezintă ca o structură complexă și se caracterizează ca fiind „o abilitate” de a recunoaște, înțelege și interpreta imaginea limbii materne (în cazul nostru al limbii chineze) și a limbii române ca limbă străină în interacțiunea lor și a construi în baza aceasta un proces de comunicare cu alți studenți (p. 19-21) [3].

Competența de comunicare	→	Competența de comunicare în limba română ca limbă nematernă	→	Competența de comunicare interculturală	→	Competența de comunicare cu mediul lingvistic

Competența lingvistică reprezintă componenta de bază a competenței de comunicare, fiind conceptualizată drept competență care îi permite studentului străin să acționeze, utilizând productiv mijloacele lingvistice. Competența lingvistică vizează cunoașterea unităților lingvistice și utilizarea lor pentru elaborarea și formularea unor mesaje corecte și semnificative. Această componență este în legătură directă cu organizarea cognitivă a materiei lingvistice, dar și cu accesibilitatea ei în cunoașterea limbii române ca limbă nematernă.

Structura competenței lingvistice, conform CECRL, ediția 2003, cuprinde cinci componente: **lexicală, gramaticală, semantică, fonologică, ortografică**.

În anul 2018, CECRL a fost actualizat fiind stabilite în structura competenței lingvistice șase componente: **componenta lingvistică generală, componenta de vocabular, corectitudine gramaticală, control fonologic, control de vocabular, control ortografic** (Fig. 3).

Componența lingvistică					
↓	↓	↓	↓	↓	↓
Componența lingvistică generală	Componenta de vocabular	Corectitudine gramaticală	Control fonologic	Control de vocabular	Control ortografic

Fig. 3. Structura componenței lingvistice conform CECRL, ediția 2018

Din cele expuse mai sus, observăm că parte a competenței lingvistice este controlul fonologic care reprezintă capacitatea de a opera eficient cu codul sonor al limbii române ca limbă străină în diferite situații de comunicare. Componenta fonologică a competenței de comunicare lingvistică asigură o percepție adecvată a vorbirii orale în limba română și permite studentului chinez să fie inteligibil în dialog cu partenerul de comunicare. În același timp, componenta fonologică vizează exprimarea corectă a studentului chinez, proiectată în conformitate cu normele ortoepice, care de asemenea asigură eficacitatea comunicării a studentului strain în diferite situații de comunicare.

Referințe:

1. BOUFIN, Yerald. L`approche par compètences en education: un amalgame paradignatique. În: *Connexions*, 2004, no. 1 (81) pp. 25-41, ISSN 2325 – 6044, dosponibil: https://www.caim.info/article.php?ID_ARTICLE=CNX_081_0025
2. CANAZE, M., SWAIN, M. Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. În: *Applied Linguistics*, 1980, no. 1 (1), pp. 1-17.
3. Common European Framework of Reference for Languages. Learning. Teaching Assess ment. Companion Volume with New Descriptions (F – 67075). Strasbourg Cedesc, 2018, p. 227, ISBN: 168078 – 7989
4. МИЛЬРУД, Р. П. Компетентность в изучении языка. В: *ИЯШ*, 2004, № 7, сс. 19-21. ISBN: 0130-6073.